

De Fourdriniermachine

Jeroen Brouwer

'Het is mijn gewoonte niet, romans te schrijven, of zulke dingen, en het heeft dan ook lang geduurd, voor ik er toe overging een paar riem papier extra te bestellen, en het werk aan te vangen, dat gij, lieve lezer, zoâven in de hand hebt genomen, en dat ge lezen moet als ge makelaar in *recht* zijt, of als ge wat anders zijt.'

Henry en Sealy Fourdrinier, handelaars in kantoorboekartikelen in Londen, zouden graag aan Multatuli hebben geleverd. In hun tijd werd papier nog met de hand geschept. De broertjes kregen greep op een patent voor een veelbelovende papiermachine. Met hulp van een slimme leerjongen, Bryan Donkin, ontstond een technisch en commercieel succes. Het hart werd gevormd door een zeefdoek op een soort rolband. Pulp wordt verdeeld op het doek, een deel van het water stroomt er meteen doorheen en uit het residu ontstaat papier van voldoende sterkte om op rol van het doek te worden afgenomen. De opmars van kranten en bladen kon beginnen!

Redactieleden en anderen die dit blad scheppen, zijn *gezwellige* mensen. Goedaardig gezwellig, vanzelfsprekend. Ook als ik dit schrijf wordt het geplaatst. Ik ben er nog niet in geslaagd met deze column het colofon hieronder weg te drukken. En dat moet ik ook helemaal niet willen, zodat u elke keer kunt lezen dat dit blad het officiële orgaan is van de Orde en een groot deel van de inhoud wordt samengesteld door een onafhankelijke redactie.

In regels op papier is de verhouding vastgelegd tussen de redactie, de Orde en de uitgever. De Algemene Raad staat echt en terecht op afstand. De Algemene Raad zou een redactielid kunnen schorsen en zondig kunnen ontslaan in verband met belangen van de Orde, met een procedurele waarborg waaronder beroep bij een commissie die door het College van Afgevaardigden is ingesteld. In de laatste *Nieuwsbrief Strafrecht* is terecht aandacht gevestigd op een beslissing van het Gerecht in Eerste Aanleg van de Nederlandse Antillen. Een journalist werd toegang tot persconferenties van mevrouw Godett geweigerd. Rechter mr. De Wit: 'Het standpunt dat een boom zo vol geladen (met nieuwsmedia), één, twee pruimpjes (zo men wil: zuurpruimpjes) niet zal missen, is onjuist. Het recht op vrije informatie vereist immers pluriformiteit in informatierverschaffing en deze moet dan ook door de overheid gewaarborgd worden.'

Ook met *Orde van de Dag* geeft de NOvA vorm aan deze waarborg. Als voorzienbaar is dat door berichtgeving in dit medium zwaarwegende belangen van de Orde of de uitgever worden geraakt, dan wordt overleg gepleegd. Eerst met de portefeuillehouder communicatie en bij blijvend verschil met de deken. Met slechts enkele *zinvolle* regels op papier worden pluriformiteit en onafhankelijkheid verzekerd.

Iets heel anders: zorg over *zinloze* regelgeving en stijgende administratieve lasten is terecht. De benadering van Zalm concentreert zich op de kosten die wetten en regels veroorzaken. Maar hoe meet je die kosten? Voor Zalm wordt de basis gevormd door de kosten van één administratieve handeling. Bij uitbesteding aan bijvoorbeeld advocaten wordt hun tarief vermenigvuldigd met bestede tijd. Het laat zich raden hoe moeilijk en speculatief elke berekening van 'kosten aan jurist voor bedrijven' is. Amerikaanse toestanden moeten worden vermeden: 'Dan ben je bezig elkaar in te pakken met papier'. *NRC Handelsblad* pakte onlangs breed uit en prof. Maurits Barendrecht ook. Het bedrijfsleven raakt gevangen in eindeloos lange contracten waarmee wordt geanticipeerd op een conflict. Voor advocaten aantrekkelijk omdat zij per uur worden betaald. Mediation is het alternatief. Verplichte inschakeling van een advocaat moet op de helling. Een toezichthouder moet kosten en baten monitoren, zo viel te lezen.

De broertjes Fourdrinier waren niet verantwoordelijk voor wat er op hun papier werd gedrukt. Net zomin zijn advocaten verantwoordelijk voor wettelijke regels.

Partijen lossen veel zelf op. Lukt dat niet, dan komt een advocaat in beeld. Natuurlijk levert juridisering handel op. Daar is niets mee mis. Door deugdelijke advisering worden veel procedures voorkomen. Daar waar arbitrage of mediation kwalitatief betere of snellere oplossingen kan bieden, wordt dat regelmatig voorgesteld. Veel advocaten zijn ook arbiter of mediator. Ontbreekt er onderhandelingsbereidheid, is er geen onderhandelingsruimte of is het conflict geëscaleerd, dan komt de rechter in beeld. Een staalkaart aan honorariummodaliteiten staat de cliënt ten dienst.

Als een moderne Multatuli verzet Barendrecht zich tegen het cultuurstelsel van de verplichte procesbijstand. Deze is echter onverminderd gerechtvaardigd om procedures ordelijk te laten verlopen. Het nog steeds vochtige papier dient advocatuurlijke eindbewerkingen te ondergaan om knisperend aan de rechter te worden voorgelegd. Advocaten hebben geen behoefte aan weer een gouverneur. Een nieuwe toezichthouder leidt alleen maar tot meer regels en meer papier. De Fourdriniers werden in 1810 failliet verklaard. Een lange rechtszaak volgde over het eigendom van het patent. De slimme leerjongen Bryan Donkin won. ●

84e jaargang – 2 april 2004 – nr. 5
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie
mr. drs. G.C. van Daal
mr. W.K. van Duren
mr. Y. van Gemerden
mr. W. Heemskerk
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. P.F.F. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Eindredactie
Linus Hesselink

Redactionele bijdragen
t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Uitgever
drs. J.W. van der Weele

Juridische Vacaturebank
www.jbb.nl

Beeld
Vormgeving: VILLA Y, Andre Klijsen
Tekeningen: Floris Tilanus
De Pinguin: W.C. van Manen

Lay-out/vormgeving
Unit-1, Dmitry de Bruin

Correctie
Sandra Braakmann

Druk
Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties
Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234466, fax 0172-233017
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentierieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 1,97 per mm bij een kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 6: 9 april 2004
afl. 7: 30 april 2004

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531. Niet-leden betalen € 140 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting. Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Reed Business Information Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Reed Business Information bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl
Losse nummers: € 8,50